

ANUL INVESTIȚIONAL 2016

GHIDUL OAMENILOR CARE VOR SĂ INVESTEASCĂ

SUPLIMENT BVB, DC ȘI AAF ÎN ZIARUL BURSA

DEPOZITARUL
CENTRAL
GRUP BVB

BURSA
DE VALORI
BUCUREȘTI

AAF
ROMANIAN
ASSOCIATION

IAR BRAȘOV, performerul anului, pe fondul rezultatelor emitentului

PAGINA 2

TERAPLAST, plus de peste 220%, în 2015

PAGINA 2

Previziuni pentru anul 2016

PAGINA 3

25 de sfaturi și reguli de aur pentru investitorii

PAGINA 5

Depozitarul Central – Distribuirea centralizată a dividendelor și standardizarea procesării evenimentelor corporative

PAGINA 5

Care au fost companiile care au scăzut în 2015?

PAGINA 6

Datele utilizate în supliment au fost oferite de Bursa de Valori București.

5 948491 340401

PARTICIPA LA

BANII TÂI EXPO
20-21 MAI 2016 PIATA UNIVERSITATII
FII FLUENT IN FINANTE

TRIMITE-NE UN E-MAIL LA: BANIITAIEXPO@BVB.RO

ORGANIZATOR

BURSA
DE VALORI
BUCUREȘTI

WWW.BVB.RO

Motoarele de creștere a României, în următorii 3-5 ani

Claudiu Cercel, BRD: Zona infrastructurală în sens larg

Claudiu Cercel, director general adjunct BRD, apreciază că motoarele de creștere a României, în următorii 3-5 ani, sunt în zona infrastructurală în sens larg:

- transport, având în vedere aprobarea Master Planului General de Transport al României de către Comisia Europeană și mult mai bună funcționare a吸收iei de fonduri europene;
- energie (modernizări de capacitați clasice existente dar și noi investiții, de exemplu în nuclear - reactoarele 3 și 4 la Cernavodă);
- sisteme publice locale (clasice în urban și rural dar și apariția de nuclee de

smart cities);
- telecomunicații (în corelație cu densificarea accesului la Internet, creșterea în putere de calcul și facilități a smartphone/tablets, Internet of things, direct banking & fintechs);

- IT, datorită creșterii în vigoare a clusterelor de inovație din mai multe orașe: București, Cluj, Timișoara, Iași, dar și relocărilor de companii internaționale;

- Agricultură, având în vedere continuarea comasării terenurilor în suprafețe mai eficiente economic dar și introducerea pe scară mai largă a unor tehnologii performante;
- Sectorul Auto;
- White goods - inclusiv prin relocari de companii internaționale;
- Aerospace & Military. ■

Aurelian Dochia: Consumul și investițiile, factorii de creștere

Principalii factori de creștere a economiei țării noastre, în următorii 3-5 ani, vor fi consumul și investițiile, în opinia economistului Aurelian Dochia: “O mare rezervă o reprezintă investițiile și ar semnifica un plus dacă am putea pune pe picioare fondurile europene”, ne-a spus domnia sa, adăugând: “Exportul depinde în primul rând de economia

din Europa. În ultima vreme a avut o contribuție pozitivă, însă pentru următorii ani va avea o rată de creștere mai mică, programele fiind destul de descurajatoare”. ■

Ionuț Simion, PwC România: “Investiții susținute în educație”

România are câteva atu-uri importante în ceea ce privește potențialul de dezvoltare economică pe termen mediu și lung, dar și câteva vulnerabilități, potrivit lui Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România .

“În ceea ce privește atu-urile, astreaz în revista mărimea pieții interne, România fiind a două cea mai mare țară dintre membrii UE din Europa Centrală și de Est, atât ca teritoriu, cât și ca populație”, ne-a transmis domnia sa, adăugând: “De asemenea, România are în continuare un bazin de forță de muncă oferă și costuri atractive ale muncii. Nu în ultimul rând, România are în general un regim fiscal atractiv pentru investitori și relativ simplu – având în vedere cota unică de impozitare.

(continuare în pagina 4)

Petru Văduva, Transgaz: “Strategie competitivă de dezvoltare a țării”

Petru Văduva, directorul general “Transgaz”, apreciază că atât creșterea economică, care înseamnă o modificare cantitativă și pozitivă în economia unei țări în timp, cât și dezvoltarea economică care reprezintă o modificare calitativă a factorilor direcți, cu sau fără sprijin de producție, modificare realizată prin progres economic, sunt dependente de mediul în care economia funcționează, acesta determinând sensul, intensitatea și eficiența transformărilor care se produc în viața economică, evoluția principaliilor parametri economici.

(continuare în pagina 5)

Cititi, în pagina 4, mai multe opinii privind evoluția economiei.

CELE MAI MARI CREŞTERI ÎN 2015

Această creștere spectaculoasă este rezultatul unei rapoarte pozitive de la emitorul IAR Brașov, care a menționat că "în următorii ani se poate a realiza o creștere semnificativă".

Asfărătul IAR Brașov a urcat cu 278%, anul trecut, la 6,62 lei/unitate.

"Rezultatele emitorului au fost sustinute de contractele semnate cu Ministerul Apărării de către IAR Brașov, care a beneficiat de un grad mai mare de transparență în privința raportărilor financiare și a planurilor de viitor ale emitorului".

În opinia brokerului, pentru 2016, unul din elementele negative care ar putea să estompeze optimismul investitorilor și să tempereze creșterile il reprezintă costurile cu materialele prime și o diminuare a contractelor pe care IAR le are cu Ministerul Apărării.

"Cu toate acestea, chiar dacă evoluția nu va mai fi la fel de spectaculoasă, IAR Brașov va rămâne o acțiune solidă și interesantă pentru investitori, cu perspective de creștere și în următorii ani", ne-a spus domnul Munteanu.

Un alt element care a contribuit la această evoluție pozitivă a emitorului IAR Brașov este creșterea de pe piata Nasdaq pe piata principală a Bursei de Valori București, investitorii beneficiind de un grad mai mare de transparență în privința raportărilor financiare și a planurilor de viitor ale emitorului".

IAR BRAȘOV, performerul anului, pe fondul rezultatelor emitentului

În opinia brokerului, pentru 2016, unul din elementele negative care ar putea să estompeze optimismul investitorilor și să tempereze creșterile il reprezintă costurile cu materialele prime și o diminuare a contractelor pe care IAR le are cu Ministerul Apărării.

"Cu toate acestea, chiar dacă evoluția nu va mai fi la fel de spectaculoasă, IAR Brașov va rămâne o acțiune solidă și interesantă pentru investitori, cu perspective de creștere și în următorii ani", ne-a spus domnul Munteanu.

În opinia brokerului, pentru 2016, unul din elementele negative care ar putea să estompeze optimismul investitorilor și să tempereze creșterile il reprezintă costurile cu materialele prime și o diminuare a contractelor pe care IAR le are cu Ministerul Apărării.

Cifra de afaceri a companiei a crescut cu 27,8%, respectiv de la circa 101,6 milioane lei, în 2014, la 130 milioane lei

în 2015. Statul român, prin Ministerul Economiei, detine 64,89% din acțiuni, restul fiind în posesia altor acționari.

În ultimii ani, compania a derulat programe de modernizare pentru elicopterele IAR 330L Puma cu sistem SOCAT, NATO și Naval, precum și elicoptere SA/IAR 330 Puma model SA 330SM. Principali clienți autohtoni pentru producție sunt Ministerul Apărării Naionale, Serviciul Român de Informații, Ministerul Administrației și Internelor și Eurocopter România. Pentru primii trei clienți, IAR desfășoară servicii de întreținere, reparări și modernizare la flotele de elicoptere TAR 316B Alouette III și IAR 330 Puma. Totodată, IAR colaboră cu societatea mixtă Eurocopter România, prin asigurarea unor lucrări de întreținere și reparări componente elicoptere, precum și piese de schimb pentru elicopterele de tip SA 316B Alouette

III și SA 330 Puma pentru uzul propriu.

Pentru piața externă, principali clienți ai IAR sunt DGP GHQ UAE Armed Forces - Emiratele Arabe Unite, Royal Air Force of Oman - OMAN, Lebanese Air Force - Liban, Pakistan Army/Aviation (prin Aerotech) - Pakistan, Indonesian Air Force (prin PT Citra Aviatama Dirgantara) - Indonezia, Airbus Helicopters (prin Eurocopter România) - Franța/Germania.

Pentru aceștia, IAR desfășoară servicii de întreținere, reparări și modernizare la flotele de elicoptere TAR 316B Alouette III și IAR 330 Puma. IAR asigură și lucrări de întreținere și reparări componente elicoptere, piese de schimb pentru elicoptere de tip SA 316B Alouette III și SA 330 Puma, pentru lanțul de distribuție al Airbus Helicopters. ■

TERAPLAST, plus de peste 220%, în 2015

"Teraplast" Bistrița (TRP) a fost un alt performer al anului 2015, aducând un randament de peste 220%, pe fondul unor rezultate financiare solide, determinate de o creștere a vânzărilor în sectorul construcțiilor, este de părere Florin Munteanu, trader "Intercapital Invest".

Profitul în anul analizat a fost de peste 28 milioane lei, în creștere cu 200% față de anul 2014.

"De asemenea, Teraplast a aprobat un program de răscumpărare a unui număr de maxim 2 milioane de acțiuni, la un preț minim egal cu prețul de piată de la BVB din momentul efectuării achiziției și un preț maxim de 1 leu/acțiune și o redistribuire profiturilor cumulate din 2014 și 2015, sub forma acțiunilor gratuite la o rată de alocate de 30,72%", a mai precizat brokerul citat, adăugând:

"Sectorul construcțiilor este într-o dinamică pozitivă în ultimii ani, fapt care mă determină să cred că și în acest an Teraplast va avea rezultate pozitive și o evoluție bună. Nu mă aștepț înăunătarea creșterii randamentei ca în 2015, ci la o creștere treptată, cu avansuri mult mai mici".

Compania Teraplast este în prezent cel mai mare procesor de PVC din România și unul dintre cei mai importanți producători români de materiale pentru construcții, instalații și amenajări, potrivit informațiilor de pe site-ul companiei.

Portofoliul de produse al firmei este structurat pe trei linii de business: Instalații & Amenajări, Profile Tamplărie și Granule.

Profitul net preliminar al Grupului Teraplast s-a cifrat la 40,71 milioane lei, anul trecut, față de 15,96 milioane

lei, valoarea obținută în 2014, potrivit unui comunicat al companiei. Evoluția profitului net la nivel consolidat a fost susținută în principal de îmbunătățirea semnificativă a performanței operaționale. Grupul Teraplast realizează în 2015 un profit operațional în valoare de aproape 46,29 milioane de lei, față de 17,78 milioane lei în perioada similară din 2014. Din valoarea realizată din activitatea operațională, aproximativ 0,5 milioane lei reprezintă venituri din tranzacții nerezervative. Profitul net a fost, de asemenea, susținut de îmbunătățirea rezultatului financiar, că urmare a veniturilor obținute din dividende. În 2015, Teraplast a încasat dividende în valoare de 5,49 milioane lei de la Plastisistem, Politub și Certfind, că urmare a repartizării profitului aferent anului 2014.

Teraplast Bistrița (TRP) Evoluția prețului de închidere (lei) (06.01. - 30.12.2015)

Cifra de afaceri consolidată a Grupului Teraplast a înregistrat o creștere de 19,46% în 2015, până la valoarea de 393,61 milioane lei.

Grupul Teraplast a realizat în 2015 investiții totale în valoare de 16,39 milioane lei, ceea ce mai mare parte a acestor sume fiind orientate înspre achiziția de echipamente.

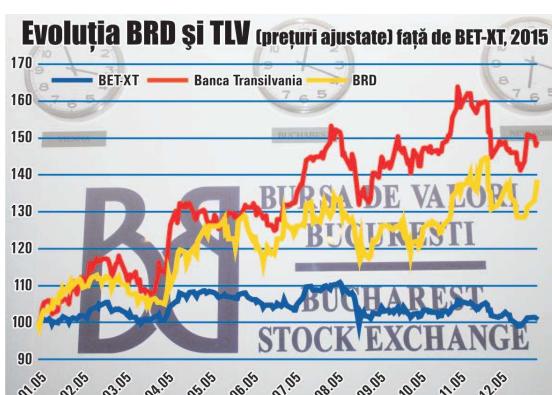
În prezent compania activează în Parcul Industrial Teraplast, cu o su-

prafă de peste 20 de hectare, situat în extravilanul municipiului Bistrița.

Din anul 2008, compania este listată la Bursa de Valori București, sub simbol TRP.

Cel mai mare acionar al companiei este Dorel Goia, cu 46,77% din acțiuni, fondul KJK are o deținere de 10%, iar titluri reprezentând 43,18% din numărul total de acțiuni sunt deținute de alți investitori. ■

Acțiunile BRD și TLV au avut creșteri semnificative

BANCA TRANSILVANIA

Banca Transilvania (TLV) este una dintre cele mai mari trei bănci din România. Banca a fost înființată în anul 1993, la Cluj-Napoca, de un grup de oameni de afaceri locali, cu 79% capital românesc și 21% străin.

Banca și-a orientat la început activitatea spre sectorul IMM și, datorită cererii pieței, în scurt timp aceasta a început să se dedice și domeniului retail. În anul 1997, Banca Transilvania a devenit prima instituție bancară din România care a fost cotată la Bursa de Valori București. ■

Sectorul bancar a evoluat cel mai bine dintre sectoarele reprezentate la Bursa de Valori de la București, în 2015, potrivit lui Florin Munteanu, trader Intercapital Invest.

Potrivit domniei sale, pe segmentul "blue chip"-urilor, Banca Transilvania și BRD au înregistrat creșteri semnificative ale profitului anual pe fondul reducerii costului riscului.

Domnia sa ne-a spus: "Banca Transilvania s-a remarcat în 2015 prin achiziția Volksbank. Achiziția a contribuit la o creștere a profitului în 2015 până la 2,4 miliarde lei, din care 1,6 miliarde lei profit din achiziție.

Un alt element care a atras atenția investitorilor pentru acțiunile BRD l-a reprezentat perspectiva unui dividend pentru 2015, în condițiile în care BRD nu a mai distribuit dividend către acționari din 2011".

În opinia brokerului, pe sectorul bancar, un element cu o posibilă influență negativă îl reprezintă legea dării în plată: "În contextul în care această lege va fi aprobată într-o formă agreeată de bănci, mă aștepț că TLV și BRD să continuă acest trend puternic ascendent și în 2016. Un plus pentru

TLV l-ar reprezenta o nouă achiziție pe piata bancară, în măsură în care aceste semnale par a prinde din ce în ce mai mult contur".

Georgiana Androne, Investment Analyst "Tradeville", este de părere că Banca Transilvania (TLV) și BRD - Groupe Société Générale (BRD) au profitat de primele semne ale revenirii creditării pentru a-și majora profiturile nete de 5,5 și, respectiv, 6,8 ori.

În opinia sa, pentru bănci, legea dării în plată, dacă va fi adoptată în forma actuală, poate conduce la o nouă rundă de provizionare a creditelor oferite înainte de perioada de criză și la standarde mai stringente de creditează în viitor, ambelui cu impact negativ asupra profitabilității băncilor: "Prin ricoșeu, aceeași lege poate afecta și piata imobiliară, restrângerea creditării ipotecare urmând să afecteze cererea pentru imobile și, în plan secundar, pentru materiale de construcții. La aceste fundamente specifice se adaugă volatilitatea crescută a burselor externe, care se resimte și la Bursa de Valori București și poate pune presiune suplimentară". ■

BRD

BRD Groupe Société Générale a înregistrat, anul trecut, un profit net de 467 milioane lei, în creștere de la 68 milioane lei în 2014, ca urmare a diminuării costului riscului, cu minus 45,8%, și a reducerii cheltuielilor operaționale (-2,3%), potrivit reprezentanților băncii.

În 1990, Banca Română pentru Dezvoltare s-a constituit ca banca comercială și a preluat activele și pasivele Băncii de Investiții. În decembrie 1998 s-a semnat un acord între Société Générale și Fondul Proprietății de Stat (autoritatea care gestionează participațiile statului), prin care Société Générale a subscris o majorare de capital de 20% și a cumpărat un pachet de acțiuni care i-a permis să devină proprietară a 51% din capitalul majorat al BRD.

În 2001, BRD a fost listată la Bursa de Valori București. În anul 2003, Banca Română pentru Dezvoltare a devenit BRD – Groupe Société Générale, în urma unei campanii de rebranding. În 2004, Société Générale a cumpărat pachetul rezidual de acțiuni deținut de statul român în capitalul BRD. ■

OPINII

Previziuni pentru anul 2016

Brokerii și investitorii se așteaptă ca indicele BET, al celor mai lichide zece companii listate la Bursa de Valori București, să aibă un parcurs pozitiv în acest an, așteptările mergând până la un plus de 10%, la finalul lui 2016, după o scădere de 1,11%, anul trecut.

2015 este primul an după 2011 în care indicele BET s-a depreciat, după ce în perioada 2012 - 2014 a crescut în medie cu 11,21% pe an, conform unui raport publicat la începutul anului.

Acțiunile energetice par să fie paruriile anului 2016 pentru unii brokeri și investitorii, după ce 2015 nu a fost un an foarte bun pentru acestea. Cele mai nominalizate paruri pentru acest, de către specialiștii consultanți de la ziarul "BURSA", sunt titlurile "Transselectrica", "Transgaz", "Electrică", "Romgaz" și acțiunile bancare.

Investițiile recomandate au fost obligațiuni de stat, aurul, monedele de refugiu, fondurile de investiții mixte, dar și acțiunile, în special cele cu randamente ridicate ale dividendelor. ■

Alin Brendea, "Prime Transaction": "Societățile care vor avea randamente ale dividendelor de peste 6% vor atrage atenția"

Alin Brendea, Director General Adjunct "Prime Transaction", se așteaptă ca, în acest an, două grupe de emitenți să performeze mai bine: "O primă grupă ar fi cea a emitenților care vor genera randamente ale dividendelor superioare și care au și o evaluare fundamentală solidă. Societățile care vor avea randamente ale dividendelor de peste 6% - de 3 ori dobânda bancară - vor atrage cu siguranță atenția investitorilor. Dintre acestea, să selectăm acele societăți care datorită subevaluării fundamentale au șanse crescute să aibă o evoluție bună și a cursului de tranzacționare.

O a doua grupă de societăți sunt cele care ar putea beneficia mai mult de pe urma creșterii economiei românești. Din păcate, nu avem foarte multe societăți din domeniile economice cele mai favorizate (bunuri de larg consum, servicii) însă mă-ș opri aspirațiile bancare și indirect asupra acțiunilor SIF. Este de așteptat ca avansul economiei să se reflecte în evoluția și profitabilitatea unor companii mari cum sunt cele listate la cota bursei".

În privința parurilor sale pentru acest an, domnia sa ne-a spus: "Probabil ar trebui să alegem o bancă, o companie din sectorul de utilități și energie și, pentru diversificare, o companie din al doilea eșalon - al societăților mai puțin lichide. Pentru a fi mai specific mă-ș opri asupra Băncii Transilvania, Electrică și Vrancari".

Domnul Brendea estimează să avem un plus de 10-15% a indicelui BET-TR (cel care ține cont și de distribuirea de dividende). ■

Ovidiu Dumitrescu, Tradeville: "Investițiile de tip defensiv, recomandate în 2016"

Investițiile de tip defensiv, cum ar fi obligațiunile de stat (în special cele americane, japoneze sau germane), aurul și monedele de refugiu (de exemplu, yenul japonez) sunt recomandate în acest an, consideră Ovidiu Dumitrescu, CFA, Director General Adjunct, Tradeville. "De asemenea, pentru traderi, pozițiile de vânzare în lipsă se pot dovedi foarte profitabile, mai ales în sectoarele cu senzitivitate mare la ciclul economic precum tehnologie, finanțe, bunuri de consum discreționare", ne-a spus domnia sa.

Ovidiu Dumitrescu spune că ar miza mai degrabă pe produsele structurate cu suport aur sau care profită de pe urma deprecierei indicilor bursieri, decât pe acțiuni. "Dacă aș fi nevoie să aleg trei acțiuni, aş alege Transgaz, Transelectrica și Albalact", ne-a spus reprezentantul "Tradeville". În opinia sa, cel mai probabil este ca indicele BET să ajungă în jurul valorii de 4.500 de puncte la finalul anului. ■

Radu Hanga, AAF: "Mă aștept să traversăm o perioadă de volatilitate ridicată"

Radu Hanga, președintele Asociației Administratorilor de Fonduri (AAF), se așteaptă la o perioadă de volatilitate ridicată, în 2016.

Domnia sa ne-a spus: "Pe termen lung, randamentele atractive văd pe acțiuni legate de commodities (n.r. mărfuri) și emerging markets (multiplii mici, raport capitalizare/PIB scăzut) așa că am propune o alcătuire cu overweight (suprapondere) pe cele două clase. Strict în 2016, este greu de spus care clasă de active o să performeze mai bine, având în vedere că mă aștepț să traversăm o perioadă de volatilitate ridicată". Domnia sa consideră că, în acest an, sunt atractive acțiunile "Electrică" (poziție mare de cash, multiplii mici) și Nuclearelectrica (o acțiune mai riscantă, dar evaluată atractiv raportat la activele firmei). "Cum am putea vedea o stabilizare majoră a petrolierului în acest an, să urmări și SNP Petrom", mai spune Radu Hanga, adăugând: "De asemenea, sunt de urmărit acțiunile băncilor, în condițiile în care economia locală va continua să crească, ceea ce se va traduce într-o creștere a creditării și o scădere a cheltuielilor legate de creditele neperformante". În opinia domnului Hanga, creșterea BET nu va depăși 10%, în acest an. Potrivit domniei sale, evaluările de pe piețele externe importante (SUA, în primul rând) sunt ridicate, fapt care reprezintă un risc major pentru evoluția din acest an. ■

Radu Toia, AAF: "Unitățile de fond, imobiliare și acțiunile, cele mai bune investiții"

Radu Toia, directorul executiv al Asociației Administratorilor de Fonduri (AAF) consideră că cele mai bune investiții în 2016 sunt unitățile de fond, Real Estate (imobiliare) și acțiunile. Trei acțiuni listate la Bursa de Valori București pe care ar paria Radu Toia, în acest an, sunt SIF3 Transilvania, SIF2 Moldova și Banca Comercială Carpatica (BCC). Domnia sa vede o apreciere de 10% a indicelui BET, în 2016. ■

Nicu Grigoraș, Intercapital Invest: "Investitorii trebuie să încearcă să fie mai dinamici"

Debutul de an a fost unul extrem de volatil și a adus corecții neașteptate pentru majoritatea indicilor bursieri, inclusiv pentru cei calculați de BVB, precizează Nicu Grigoraș, director departament tranzacționare "Intercapital Invest".

"Chiar dacă în acest moment piețele sunt într-o perioadă de revenire și în căteva săptămâni pot să anuleze o parte însemnată din corecții din debutul anului, perioada cu volatilitate ridicată nu cred că s-a încheiat", ne-a spus domnia sa. După ce piețele vor recupera o parte însemnată din corecții vor repărea vânzătorii dispuși să marcheze profiturile, conform brokerului.

În opinia sa, 2016 va fi un an destul de dificil, cu volatilitate ridicată: "În acest context, investitorii trebuie să adopte o strategie mai speculațivă și să încearcă să fie mai dinamici și mai adaptări condițiilor de piață".

Acțiunile preferate în acest moment sunt Banca Transilvania (TLV) și BRD, dar doar dacă legea dării în plată va ieși din Parlament într-o formă mult mai prietenoasă pentru sistemul bancar și nu va restricționa creditarea și acțiunile din sectorul utilităților, în special Electrică și Transelectrica, potrivit lui Nicu Grigoraș. Aceasta ne-a spus: "Urmărим cu mult interes și acțiuni cu capitalizare mai mică și care au rezultate financiare foarte bune, dar și acțiuni listate pe piețele externe". ■

Marcel Murgoci, Estinvest: "Investitorii se vor îndrepta către instrumentele financiare cu rată de dividend superioară pieței monetare"

Având în vedere situația economică internă și internațională, precum și nivelul scăzut al dobânzilor bancare, Marcel Murgoci, Director Operațiuni Estinvest Focșani consideră că, și în acest an, investitorii se vor orienta către instrumentele financiare cu rată de dividend superioară randamentele oferite de pieța monetară.

"Astfel, societățile din domeniul energetic, al utilităților vor fi printre preferatele investitorilor, precum și cele din domeniul bancar, având în vedere revenirea puternică a acestui sector", ne-a spus domnul Murgoci.

Domnia sa ar paria, în acest an pe acțiunile Romgaz, Transgaz și Banca Transilvania. În opinia sa, cotația de închidere a indicelui BET la sfârșitul acestui an va fi aproximativ cu 10% peste cea înregistrată la începutul anului 2016, respectiv în jurul valorii de 7600 puncte. ■

Dragoș Manolescu, OTP Asset Management: "Ne așteptăm ca indicele BET să închidă anul 2016 în teritoriu pozitiv"

Dragoș Manolescu, Director de Investiții OTP Asset Management, consideră că cele mai bune investiții în 2016 ar putea fi reprezentate de fondurile mixte (diversificate) de investiții, de aur, de acțiuni ale unor emitenți din sectorul energetic, pe fondul stabilizării prețului petrolierului, precum și de acțiuni ale unor emitenți din sectorul utilităților, datorită dividendelor atractive.

"În 2016, mizăm pe acțiuni ale Romgaz (SNG), Electrică (EL) și Transelectrica (TEL)", ne-a spus domnia sa, adăugând: "De asemenea, acțiunile Petrom (SNP) pot produce o surpriză pozitivă în contextul stabilizării prețului petrolierului".

În lipsa unor evenimente majore la nivel global, Dragoș Manolescu se așteaptă ca indicele BET să închidă anul 2016 în teritoriu pozitiv. ■

Rareș Mihăilă, Invest Club Mureș: "BET - între 7000 și 7500 de puncte, la finalul anului"

Companiile de pe Bursa de Valori București care au dovedit rezistență în vremurile tulburi și care au o politică de dividend stabilită - Transgaz, Transelectrica - ar reprezenta cele mai bune investiții în acest an, în opinia lui Rareș Mihăilă, fondator "Invest Club Mureș".

"Aurul poate fi un pară câștigător, acesta a înregistrat o evoluție spectaculoasă, de la începutul anului aprecianță cu 20%", a adăugat domnia sa.

"Totodată să recomanda persoanelor care au o sensibilitate mai scăzută la riscuri fondurile de investiții care au un portofoliu bazat mai mult pe titluri de stat și obligațiuni și doar o mică expunere pe acțiuni", ne-a mai spus Rareș Mihăilă.

Domnia sa ar paria, în acest an, pe acțiunile Romgaz, Teraplast și Transgaz.

Din cauza vremurilor tulburi ce le traversăm, domnul Mihăilă nu se așteaptă la o evoluție spectaculoasă a indicelui BET, în acest an, estimând o valoare între 7000 și 7500 de puncte, la finalul anului. ■

Florin Oprea, fondatorul Clubului Investitorilor Sibiu, ar paria pe acțiunile Fondul Proprietatea, Transgaz și Transelectrica

Florin Oprea, membru fondator Clubul Investitorilor Sibiu consideră că cele mai bune investiții în 2016 sunt dolarul și/sau aurul. "Relația de corelare inversă de preț pentru cele două a început să slăbească, fiind considerată una «complexe» de către World Gold Council, și va slăbi tot mai mult pe măsură ce piata aurului avansează spre Asia.

Domnul Oprea ar paria pe acțiunile Fondul Proprietatea, Transgaz și Transelectrica, în acest an, dintre titlurile listate la Bursa de Valori București.

Fondatorul Clubului Investitorilor Sibiu vede indicele BET la 7.000 de puncte, la finalul anului 2016. ■

MOTOARELE DE CREȘTERE A ROMÂNIEI, ÎN URMĂTORII 3-5 ANI

Alexandru Petrescu,
Poșta Română:
"Consumul intern"

În contextul unui mediu politic european tot mai instabil, cu influențe directe asupra evoluțiilor economice din statele membre și asupra regiunii, este greu de anticipat care vor fi motoarele creșterii economice în următorii 3-5 ani, consideră Alexandru Petrescu, Director General Poșta Română.

Domnia sa ne-a spus: "Totuși, având în vedere cele mai recente măsuri de relaxare fiscală, precum și specificul economiei românești, consider că, în continuare, consumul intern va avea un aport semnificativ la creșterea PIB, este adevărat, unul mai temperat, dar încă de reducere TVA și celelalte măsuri de stimulare își vor fi atins efectele. O evoluție importantă o anticipez pe segmentul serviciilor, unde se va înregistra un avans semnificativ în comerțul electronic. De asemenea, având în vedere instabilitatea tot mai crescută din țările atractive pentru turism, unele dintre ele apropriate de România, cred că vom profită în mod direct de pe urmă acestor evoluții".

În opinia sa, și industria ar putea aduce surprize plăcute în următorii 3-5 ani, în special industria energetică, dacă se confirmă estimările privind zăcămintele de gaze din Marea Neagră. "Nu în ultim rând, un aport semnificativ la creșterea PIB în orizontul de referință îl vor avea investițiile străine, în condițiile în care mediul fiscal prietenos și forță de muncă înalt și mediul calificat vor continua să fie atuuri", a mai adăugat domnul Petrescu: "Sectorul cu cele mai mari semne de întrebare rămâne agricultura, care are în continuare un potențial uriaș, dar este lipsită de programe coerente și de finanțare. O sănătate de evoluție relevantă a acestui sector ar putea veni din sfera bancară, dacă activitatea de creditare va suporta un switch semnificativ dinspre segmentul creditării preponderentă a gospodăriilor spre cel al creditării afacerilor". ■

Bogdan Ion, EY România:
Cheltuielile cu investițiile

Perspectivele macroeconomice ale României rămân pozitive pentru anii următori, consideră Bogdan Ion, Country Managing Partner EY România.

Domnia sa ne-a spus: "Cererea internă a continuat să alimenteze creșterea în 2015, PIB-ul ajungând la un nivel anual de +3,7%.

Cheltuielile cu investițiile reprezintă principalul motor de creștere, pe măsură ce guvernul va accelera rata de absorziune a fondurilor structurale europene. Investițiile private au cunoscut și el o creștere pe fondul dobânzilor mai mici la creditele corporate și la nivelului mai mare de încredere din mediul de afaceri. De asemenea, consumul dovedește o rată de creștere puternică, alimentată de creșterea salarială, de rata foarte scăzută a inflației și de reducerea semnifi-

cativă a taxei pe valoarea adăugată din iunie 2015".

În opinia sa, menținerea unor creșteri reale ale veniturilor, susținute de inflația mică sau chiar negativă și de o scădere treptată a somajului vor sprijini consumul și în anul 2016: "Reducerile de taxe și creșterile salariale din sectorul public vor stimula și mai mult veniturile disponibile. Exporturile nete vor continua să aiștă un impact moderat asupra creșterii economice".

Odată cu intrarea în vigoare a altor reduceri de TVA în ianuarie 2016, creșterea consumului este așteptată să atingă un nivel de 5,5% în 2016, potrivit domnului Ion, care precizează: "Pe măsură ce revenirea economică a Zonei Euro se va accentua, creșterile exporturilor se vor consolida, cu 5% în medie pe an până în 2019. Cererea internă să continua să crească în următorii ani, cu 4,7% în 2017, apoi cu 3,2% în 2018 și cu 3% în 2019, alimentată de consumul intern și de investiții – conform estimărilor Oxford Economics". ■

Ionuț Dumitru, Consiliul Fiscal:
Consumul

Ionuț Dumitru, președinte Consiliului Fiscal, este de părere că evoluția evenimentelor curente arată un cadru economic optim, cu un PIB în creștere, anul trecut, cu

3,7% față de 2014, semnificând o urcare rapidă a economiei.

În opinia sa, principalul motor de creștere al economiei, pentru următorii doi-trei ani, îl reprezintă consumul, fiind de asemenea în ascensiune, datorită reducerilor de TVA, însă investițiile încă nu sunt la nivelul celor pre-criză. ■

Cristian Logofătu, Bittnet Systems: "Piața locală de IT"

"Stim sigur că unul din motoarele de creștere economică a României în următorii 3-5 ani va fi piața locală de IT", ne-a spus Cristian Logofătu, CFO Bittnet Systems. Domnia sa a adăugat: "Este piață în care activăm și noi, pe care o cunoaștem mai bine decât oricare altă și despre care ne permitem să facem predicții pertinentă, ancorate în realitatea în care ne desfășurăm activitatea.

România și-a consolidat în ultimii doi ani poziția de centru de outsourcing IT în spațiul european, iar companiile străine vor continua să investească în dezvoltarea de noi centre. Orașele secundare joacă un rol important în această ecuație pentru că acestea vor reuși să atragă cea mai mare parte a investițiilor străine dacă luăm

în calcul poziția oficială a unor companii precum Capgemini sau Specialist Computer Centres (SCC) - grupuri care investesc constant în educarea forței proprii de muncă".

Domnia sa apreciază că, atât serviciile de cloud computing, cât și cele de securitate vor fi un motor puternic de creștere în următorii 3-5 ani: "Avem tot mai mulți clienți care doresc să migreze în cloud, să își dezvolte direct în acest mediu aplicațiile și serviciile, iar creșterea graduală de securitate vine în întâmpinarea acestui trend. Vorbind în acest sens deopotrivă de securitatea fizică a echipamentelor, programelor și aplicațiilor pe care angajații companiilor își desfășoară activitatea, că și despre securitatea datelor". ■

Mihai Daraban, CCIR: "Agricultura, IT-ul, industria și energia"

Agricultura, IT-ul, industria și energia ar putea fi domeniile care să reprezinte motoarele creșterii economice în următorii 3-5 ani, în opinia lui Mihai Daraban, Președintele Camerei de Comerț și Industrie a României.

Domnia sa ne-a spus: "În toate, vorbim de punere în valoare a potențialului național, cel natural, cel tehnic și cel al inteligenței tinerilor specialiști în software. Ratele înalte de creștere în aceste domenii ar garanta o creștere solidă a competitivității econo-

mice românești. Fiecare din domenii are potențialul de a determina efecte benefice în lanț, foarte puternice, însă nu putem omite și importanța contextului internațional, unde o serie de evoluții, politice și economice nu sunt deloc incurajatoare". ■

**BVB App de
Educatie Financiara
disponibila in curand!**

Inainte de lansarea
aplicatiei, testeaza-ti
acum cunostintele in
domeniul financiar.

1. ECONOMIE

Daca Produsul Intern Brut in termeni reali al unei tari a crescut, dar productia de bunuri nu s-a schimbat, atunci industria serviciilor a:

- Crescut
- Scazut
- Nu s-a schimbat
- Nu stiu

2. ABILITATI NUMERICE

Sa presupunem ca datorezi 1.000 de lei în contul cardului de credit si ca dobanda anuala efectiva perceputa de banca este de 20%. Daca nu ai plati deloc, luand în calcul aceasta dobanda, cati ani ar trebui ca suma datorata sa se dubleze?

- 2 ani
- Mai putin de 5 ani
- Intre 5 si 10 ani
- Mai mult de 10 ani

3. INSTRUMENTE FINANCIARE

Daca dobanda creste, ce se va intampla in mod obisnuit cu pretul obligatiunilor?

- Va creste
- Va scadea
- Va ramane neschimbat
- Nu este un raport intre cele doua

4. PIATA DE CAPITAL

O companie listata decide ca AGA va avea loc in data de 18 aprilie. Actionarii care pot participa sunt cei care au detinut actiunile companiei in data de 26 martie. In acest caz, care este ultima zi in care poti cumpara actiuni pentru a participa la AGA?

- 23 martie
- 24 martie
- 25 martie
- 26 martie

5. DIVERSE / CREDIT AGENCIES

Care dintre următoarele serii de rating-uri acordate de Moody's, S&P și Fitch pentru 10 obligațiuni sunt sortate de la cel mai ridicat la cel mai scăzut?

A: AA+	AA-	A+	A-	BBB+	BB	BB-	D, C
B: AAA	AA+	AA-	A+	A-	B-	BB	CCC
C: AA+	AA-	A-	A+	BB	C	DD	D
D: AAA+	AA+	AA-	A+	A-	BB	Ca	D

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

1. Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).

2. Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).

3. Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

4. Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).
- Ratingul ratingului ratingului ratingului (ratingul de la 1 la 10).

De obicei, ratingul unei obligațiuni include următoarele elemente:

- Ratingul emitorului (ratingul de la 1 la 10).
<li

INFO

25 de sfaturi și reguli de aur pentru investitori

1. Imaginea de perspectivă a portofoliului și averii contează mult.

2. În procesul investițional, definiște foarte clar, în forma scrisă, pentru a-ți aduce aminte întotdeauna:

- Care este scopul portofoliului tău investițional?

- Cum ai face acesti bani?

- Îți poți permite să pierzi toți acești bani?

- Dacă ar fi să nu mai poți răscumpăra valoarea acțiunilor pentru cinci ani, ai mai cumpărăt?

3. Diversificarea este mama înțelepciunii investiționale.

4. Extinde-ți orizontul investițional suficient de mult, pentru a nu fi influențat major de corecțiile burzisice!

5. Cel mai rău lucru care se poate întâmpla, pe lângă faptul că ai pierdut o mulțime de bani, este să nu fi cumpărat înainte de trendul de creștere.

6. Primul pas în informare și cunoaștere este recunoașterea a ceea ce nu stii, pentru că ceea ce nu stii sau nu anticipazi s-ar putea să fie cel mai important; de obicei, informațiile pe care nu le cunoști pot face diferență.

7. Dacă rezultatele financiare sau

perspectivele par prea bune ca să fie adevărate, atunci, probabil, chiar așa este

8. Atenție la rezultatele nete: dacă plătești un comision de 3% și impozitul este de 16%, atunci randamentul perioadei trebuie să fie cel puțin ...?

9. O investiție nu este mai interesantă, doar pentru că prețul acțiunii a crescut în ultima vreme sau prețul a scăzut foarte mult.

10. Poți să câștigi dacă vinzi și cumperi în aceeași zi, nu trebuie să aştepți neapărat ziua următoare.

11. Cu cât ești mai sărac, cu atât procentul din banii disponibili pe care îi investești trebuie să fie mai mare; soarta, norocul sunt importante, doar dacă ești disciplinat și econom.

12. Oamenii au tendința să supraestimeze lucrurile din posesia lor și să subestimeze pe cele care nu le aparțin.

13. Oamenii au tendința compulsivă să cumpere chiar și lucrurile de care nu au nevoie, pentru că nu pot renunța la ceea ce pare o ofertă bună.

14. Atunci când avem ceva în proprietate, evaluăm acest lucru mai mult decât o fac ceilalți (vânză-

torul este atașat emotional de proprietate, este preocupat mai mult de ce pierde, decât de ce poate câștiga și presupune incorct că și cumpărătorul atașeză proprietății aceleiași valori emoționale). Vânzătorul unei proprietăți imobiliare va cere întotdeauna mai mult decât se așteaptă cumpărătorul potențial. Plafonul unuia este podeaua celuilalt.

15. Deținerea în proprietate schimbă perspectiva investitorului.

16. Oamenii reacționează cel mai bine la termene limită, atunci când își impun ei însăși aceste termene.

17. Când investitorul introduce un ordin de cumpărare puțin sub piață și care rămâne așa ceva timp, iar, într-o tempă, alcineva placează un bid mai mare, atunci primul va fi tentat să ridice prețul, pentru a nu rămâne mai prejos.

18. Oamenii vor avea tendința întotdeauna de a schimba locuința pe una mai mare sau mai bună; invers, o vor face foarte greu, din cauza sentimentului precar de pierdere, care este dificil de susținut emoțional și psihologic.

19. Alergând după prea multe oportunități, putem pierde, din lipsă de focus, pe cele care sunt

într-adevăr valoroase social sau economic. Unele opțiuni (chiar și cele sociale și relationale) trebuie, pur și simplu, închise. Menținerea prea multor opțiuni deschise pierde timp și energie de la urmărirea celor care sunt cu adevărat importante.

20. Neluarea unei decizii este o decizie, purtătoare de consecințe.

21. Până când decizi să vinzi, pierdere sau câștigul este doar pe hârtie.

22. Așteptările ne modifică modul în care percepem și apreciem experiențele personale.

23. Mecanismul pieței funcționă cel mai bine, atunci când reușește să prindă, pe cei mai mulți dintre noi, de cele mai multe ori, pe picior greșit.

24. Nu crede mereu în opinia analiștilor, dar citește mereu raportările lor.

25. "Toate generalizările sunt false, inclusiv aceasta" (Mark Twain)

Rubrică realizată în colaborare cu Dr. Adrian T. Mitro, CFA; Finanțe Comportamentale - Managementul investițiilor și al averii individuale, Editura ASE, București, 2014

Petru Văduva, Transgaz:
"Este nevoie de o strategie eficace și competitivă de dezvoltare a țării"

(urmare din pagina 1)

Domnia sa ne-a spus: "În accepția mea, motoarele creșterii economiei României pe termen mediu și lung sunt cele care, plecând de la o analiza cuprinzătoare a situației economico-sociale actuale pot conduce la reducerea decalajelor de dezvoltare ale țării noastre față de Uniunea Europeană și transforma România într-un actor important, strategic pe plan regional și internațional.

Aceste motoare sunt: atragerea de investiții și finanțări externe, inclusiv fonduri europene, în sectoare cheie pentru economia românească (energie, agricultură, IT, transporturi, construcții,s.a) creșterea competitivității economice (dezvoltarea sectorelor: energie, agricultură, turism, IT), dezvoltarea economiei bazată pe cunoaștere, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport, protecția și îmbunătățirea calității mediului, dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale și întărirea capacitatii administrative, dezvoltarea economiei rurale, diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării".

Potrivit domniei sale, definirea și implementarea unei strategii eficace și competitive de dezvoltare a țării, asigurarea și mobilizarea eficiență a tuturor resurselor necesare, va conduce la orizontul anului 2020, la o Românie competitivă, dinamică și prosperă, integrată cu succes în Uniunea Europeană și aflată pe un trend de dezvoltare rapidă și durabilă. ■

Depozitarul Central – Distribuirea centralizată a dividendelor și standardizarea procesării evenimentelor corporative

Depozitarul Central este o instituție a pielei de capital care asigură compensarea și decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare, precum și evidența registrelor societăților emitenți.

Depozitarul Central asigură o infrastruktură stabilă și eficientă a pielei de capital, precum și un flux natural al întregului ciclu de operațiuni bursiere, oferă un management al riscului profesional și menține evidența acționarilor în societățile listate.

Depozitarul Central oferă și o serie de servicii destinate deținătorilor de capital, precum și un flux natural al întregului ciclu de operațiuni bursiere, de la eliberarea extraserelor de cont care evidențiază instrumentele financiare deținute, până la istoricul contului, modificarea datelor de identificare sau efectuarea de transferuri directe de proprietate asupra instrumentelor financiare, în diverse situații prevăzute în regimul juridic aplicabil.

În paralel cu activitățile curente, instituția este angrenată permanent în proiecte majore pentru piața de capital românească, unul dintre acestea fiind

distribuirea de dividende.

După mai mulți ani în care procesul de încasare a dividendelor a fost unul complex, din cauza diferențelor de abordare ale fiecărei companii în parte, schimbările legislative de anul trecut au simplificat și eficientizat întregul proces.

Astfel, începând cu anul 2015, ca urmare a modificării cadrului de reglementare aplicabil distribuirii dividendelor și a oricărora alte sume cuvenite deținătorilor de valori mobiliare, distribuirea dividendelor se efectuează centralizat prin intermediul Depozitarului Central.

Distribuirea dividendelor se realizează astfel:

- pentru acționarii care sunt clienți ai unor intermediari participanți ai Depozitarului Central, plata se face prin intermediul Depozitarului Central și al respectivilor participanți - acționarul își va primi toate dividendele în contul său deschis la intermediarul respectiv;

- pentru acționarii care nu au cont deschis la un intermedier, plata se face

de către Depozitarul Central, prin intermediul agentului de plată desemnat de către emitentul la care respectivul acționar are dețineri. Aceștia își pot încasa dividendele fie în contul bancar personal indicat, fie în numerar, la ghișele din întreagă țară ale agentului de plată, ales de fiecare emitent în parte.

Pentru încasarea sumelor cuvenite în conturile bancare personale, acționarii trebuie să transmită către Depozitarul Central o singură solicitare în acest sens, iar Depozitarul Central va efectua în mod automat toate plățile cuvenite, în fiecare an, începând cu data comunicării contului bancar respectiv.

Modelele de operare continuă să evoluzeze, iar accentul pe standardizare se intensifică. Emitenții de instrumente financiare, infrastructurile și participanții la piata de capital anunță evenimentele corporative în diferite moduri, sau folosind mijloacele disponibile de a descrie condițiile aplicabile unui anumit eveniment.

Un alt proiect major al Depozitaru-

ului Central este standardizarea modului de comunicare și de procesare a evenimentelor corporative desfășurate de emitenții de valori mobiliare (distribuții de numerar și de instrumente financiare, majorări/diminuări de capital social al companiilor, fusuni/diviziuni de societăți, divizări/consolidări ale valoarelor nominale a acțiunilor etc.).

Transmiterea informațiilor referitoare la evenimentele corporative într-un format standardizat și electronic va elimina posibilele interpretații diferite ale acestora, va optimiza procesul operational, va elibera birocracia și va minimiza risurile aferente. Astfel emitenții vor transmite toate informațiile aferente evenimentelor corporative către Depozitarul Central în format electronic, standardizat, iar Depozitarul Central va transmite informațiile respective către participanții la piata (SSIF-uri și bănci), care la rândul lor le vor transmite către clienții proprii. În situația evenimentelor corporative optionale, fluxul va fi în ambele sensuri.

Procesarea evenimentelor corpora-

tive se va efectua luând în considerare datele cheie consacrate (ex-date, data de înregistrare, data plății), similar cu procedura existență în piețele dezvoltate europene.

Standardizarea și alinierarea practicii de procesare a evenimentelor corporative la standardele europene vor crea atractivitatea pieței autohtone de capital, atât pentru investitorii străini, familiarizați cu aceste practici în țările de origine, cât și pentru investitorii români. Un pas deosebit de important în acest proces a fost deja făcut la începutul anului 2015, de când dividendele și celelelate distribuții în numerar se realizează prin intermediul Depozitarului Central și al participanților la piata. Astfel, plata sumelor cuvenite clientilor participanților se efectuează de către Depozitarul Central în aceeași dată (data plății) pentru toți participanții, fără a fi necesară desfășurarea de către aceștia a niciunei alte formalități suplimentare. Procesul devine predictibil și facilitează un management adecvat al fluxurilor de numerar ale investitorilor. ■

Cluburi de investitor

sursa: BVB

Denumirea clubului	Locația	Website	Fondatori	Email Fondatori
Clubul Investitorilor Iasi	Iasi	N/A	Nicolae Macarie, Bogdan Capraru	nicolae_nicolae@yahoo.com, csbi@uic.ro
Investors Club	Bucuresti	www.investorsclub.ro	Raluca Ganea, Adrian Cojocar, Cristi Tudorescu	raluca@investorsclub.ro, ionut_cojocar@yahoo.com, cristitudorescu2003@yahoo.com
Invest Club Cluj	Cluj-Napoca	www.investclub.ro	Tudor Irimiea, Ionut Cazan, Parvu Adrian	Tudor.Irimiea@investclub.ro, ionut.cazan@investclub.ro, parvumadrian@yahoo.com
Invest Club Mures	Targu Mures	http://mures.investclub.ro/	Rares Mihaila, Paul Maior	rares.mihaila@investclub.ro, paul.maior@investclub.ro
Clubul Investitorilor Deva	Deva	http://www.clubulinvestitorilor.ro/	Ovidiu Serdean	ovidiu.serdean@fbfinvest.ro
Invest Club Timis	Timisoara	www.investclub.ro	Flavius Josan	josanflavius@yahoo.com
Invest Club Suceava	Suceava	www.investclub.ro	Alexandru Grigorescu	grig_the_one@yahoo.com
Clubul Investitorilor Sibiu	Sibiu	N/A	Florin Oprea, Decebal Todarita	florin.oprea2007@yahoo.com, decebal_todarita@yahoo.com

SCĂDERI

Care au fost companiile care au scăzut în 2015?

Pe piață Principală a Bursei de Valori București sunt listate 84 de companii. Cele mai tranzacționate 10 companii sunt incluse și pot fi urmărite global prin intermediul indicelui BET, care oferă o privire de ansamblu pentru toate companiile incluse în componența acestuia. În plus față de indicele BET, investitorii pot urmări și cele mai tranzacționate 25 de companii, prin intermediul indicelui BET-XT. Bursa de Valori București s-a remarcat în ultimii ani, în regimul, prin randamente ridicate ale dividendenelor, care au ajuns chiar până la 10% în cazul companiilor din sectorul energetic. Recent, Bursa de Valori București a lansat un alt indice, BET-TR, care include și dividendele plătite de cele mai tranzacționate 25 de companii de la BVB.

2015 a fost marcat de o serie de influențe externe, care s-au tradus la București prin scăderi mai accentuate ale tuturor indicilor în luniile de vară, în contextul crizei din Grecia, iar ulterior investitorii au fost mai prudenti, având în vedere instabilitatea bursei din China. Astfel, partea a două a anului a determinat scăderi ale indicilor. BET a închis anul aproape la același nivel ca

cel de la începutul anului. În cazul BET-XT avansul a fost de sub 2%, în timp ce dividendele plătite de companiile listate au determinat un plus de aproape 5%, la nivel de an, pentru BET-TR.

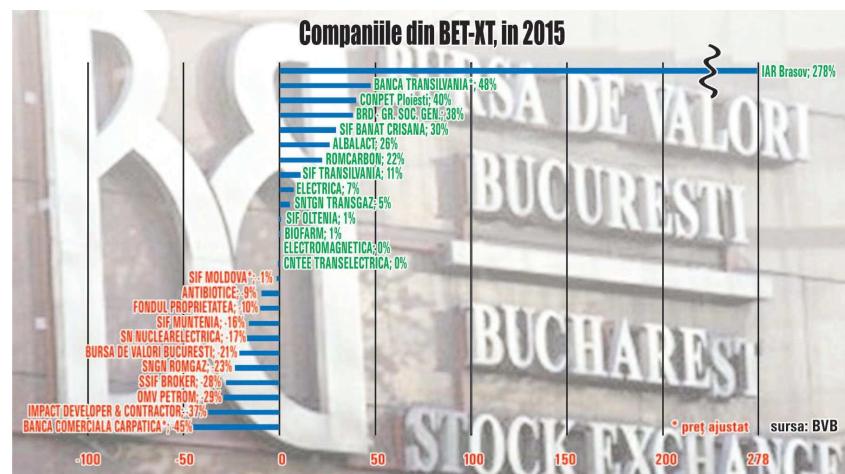
Dacă urmărim structura indicelui BET-XT, al celor mai tranzacționate 25 de companii de la Bursa de Valori București, putem observa că aproape jumătate au închis anul cu scăderi, în timp ce cealaltă jumătate a închis cu creșteri de prejuri mai mari față de medie, sau față de indice.

12 companii din BET-XT au înregistrat scăderi în 2015, atât din sectorul energetic. Recent, Bursa de Valori București a lansat un alt indice, BET-TR, care include și dividendele plătite de cele mai tranzacționate 25 de companii de la BVB.

Potrivit brokerilor, sectorul energetic a suferit în urma reducerii prejuriilor la petrol și gaze, în 2015.

Scăderile titlurilor Petrom și Romgaz au condus și la scăderea acțiunilor Fondului Proprietatea (cu 9,6%, anul trecut), companiei petrolieră fiind una din deținătorii principale ale Fondului.

De exemplu, profitul Romgaz înainte de impozitare a scăzut, de la valoarea înregistrată în 2014 de 1,79

miliarde lei, cu 18,40%, ajungând, anul trecut, la 1,46 miliard de lei.

Analiștii pun rezultatul Romgaz pe seama scăderii cererii interne de gaze naturale, compensată doar parțial de creșterea prețului mediului, în principal presema prețului reglementat, crescut de ANRE la jumătatea anului 2015.

OMV Petrom (SNP) a înregistrat anul trecut o pierdere de 690 de milioane de lei, comparativ cu profit de 2,1 miliarde de lei în anul 2014, primul rezultat negativ de la privatizarea din 2004, iar conducerea și-a anunțat intenția de a nu propune distribuirea de dividende.

Întrebare:
Credeti că ar fi fost posibil să căștigăți dacă luați poziții în companiile care au înregistrat scăderi în 2015?
Răspuns:
Ati fi putut. În condițiile în care pe piață românească ar fi fost operaționale împrumuturile de acțiuni și vânzările în lipsă.

Vânzările în lipsă, cunoscute și ca "vânzări scurte" sau "short-selling", sunt utilizate de investitorii care mizează pe scăderea prețului unei acțiuni. Principiul acestor operațiuni este similar tranzacțiilor obișnuite, de a cumpăra ieftin și de a vinde scump, urmând ca diferența dintre prețul de vânzare și prețul de cumpărare să se materializeze în profit. Diferența față de tranzacțiile care se pot realiza acum la BVB este exact posibilitatea de a inversa cele două operațiuni. Astfel, pentru început, se efectuează vânzarea, la un preț mai mare, și ulterior cumpărarea, la un preț mai mic, în cazul în care așteptările investitorului se confirmă și prețul acțiunii scade. În caz contrar, investitorul poate decide să mențină poziția sau să o închidă marcând pierdere.

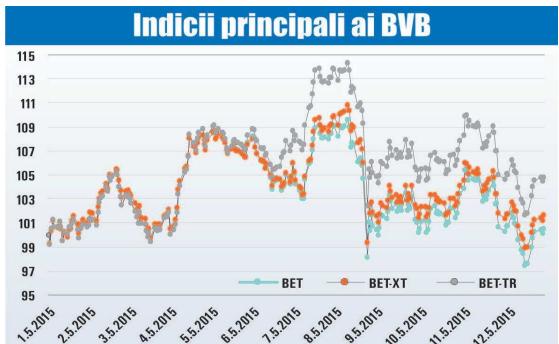
Întrebarea firească este cum poți vinde ceva ce nu ai. În acest caz intervine împrumutul de acțiuni. Mai exact, dacă un investitor vrea să vândă acțiuni pe care nu le are, atunci brokerul îi va

ofi er suporul necesar pentru realizarea împrumutului din contul său sau de la un alt investitor. Pentru acest serviciu se va percepe un cost, agrat de comun acord, și o garanție. Durata și termenii specifici întelegerii vor fi stabiliți la momentul împrumutului. Investitorul va fi obligat să returneze acțiunile la scadență, la un anumit moment în viitor.

Pe parcursul contractului de împrumut, investitorul poate realiza oricără tranzacții de cumpărare și vânzare consideră necesare, pentru a beneficia de scăderile de preț.

Euforia și pessimismul profund – ambele sunt dăunătoare pieței. Vânzările în lipsă stabilizează piața și cresc siguranța pentru investitori.

BVB

PROGRAM EDUCATIONAL DE VARF AL BURSEI DE VALORI BUCUREȘTI

BURSA DE VALORI BUCUREȘTI

Fluent in finante

PENTRU CA EDUCATIA ESTE INTOTDEAUNA IMPORTANTA
ATUNCI CAND VREI SA CASTIGI BANI

ALATURA-TE ACUM PROGRAMULUI! FLUENTINFINANTE.BVB.RO

BROKERI

CLUBURI DE INVESTITORI

MEMBRI AAF feb. 2016

Administrator	Active Nete (mil. RON)	Cota de piață (%)
ERSTE Asset Management	7944.3	28.02
Raiffeisen Asset Management	6730.2	23.74
BRD Asset Management	2925.6	10.32
BT Asset Management	2513.9	8.87
NN Investment Partners B.V., The Netherlands - Sucursala București	1826.4	6.44
SIF Oltenia*	1517.9	5.35
SIF Moldova*	1399.9	4.94
SAI Muntenia Invest SA*	1038.9	3.66
SIF Transilvania*	846.1	2.98
OTP Asset Management	501.1	1.77
Pioneer Asset Management (România)	486.2	1.71
CERTINVEST	214.4	0.76
GLOBINVEST	88.1	0.31

*active la sfârșitul lunii ianuarie 2016

Administrator	Active Nete (mil. RON)	Cota de piață (%)
Carpatica Asset Management	84.4	0.30
STK FINANCIAL SAI	67.9	0.24
Atlas Asset Management	59.8	0.21
SAI SIRA	32.3	0.11
Swiss Capital Asset management	19.0	0.07
SAI Broker	18.2	0.06
STAR Asset Management	11.1	0.04
SAFI Invest	10.5	0.04
Target Asset Management	6.9	0.02
Vanguard Asset Management	6.0	0.02
Zepter Asset Management	4.6	0.02
Intercapital Asset Management	1.5	0.01
Total	28355	100

A.A.F (www.aaf.ro) reprezintă Asociația Administratorilor de Fonduri și este organizația profesională ne-guvernamentală a operatorilor din industria Organismelor de Plasament Colectiv din România care reunește 28 de membri (Societăți de Administrare a Investițiilor - S.A.I., Societăți de Investiții Financiare - S.I.F și bănci depozitar) care administruau active în valoare de peste 28 miliarde RON la data de 31 ianuarie 2016. Începând cu luna iunie 2007 A.A.F. este membră a EUROPEAN FUND AND ASSET MANAGEMENT ASSOCIATION (EFAMA).

DEPOZITARUL CENTRAL
GRUP BVB

Reautorizarea Depozitarului Central în conformitate cu cerințele Regulamentului European 909/2014 (CSDR)

Distribuirea centralizată a dividendelor

Tel: +4021 408 58 00
Fax: +4021 408 58 14
www.depozitarulcentral.ro

Servicii post-tranzacționare sigure și eficiente

Standardizarea modului de procesare a evenimentelor corporative

arenaXT

ACCES LA PIATA SI TRANZACTIONARE ONLINE

GET IT ON Google Play Available on the App Store

0.168 1.4563 0.0287 2.344 1.2404 0.234 0.1234 0.1

B&B TRADING